NYT FRA EU-STATSSTØTTERETTEN 2021

PROGRAM

- 15:00 - 15:50 Velkommen v/ Partner, advokat Peter Biering, Poul Schmith/Kammeradvokaten
- Statsstøttepolitik – seneste nyt fra Bruxelles v/ statsstøttechef Preben Sandberg Pettersson, Erhvervsministeriet
- 15:50 - 16:00 Pause
- 16:00 - 16:30 Praksis del 1: Generelle tendenser i EU-domstolenes og Kommissionens nyere statsstøttepraksis, v/ advokat Rebecca Vikjær-Andresen og partner, advokat Rass Holdgaard, Poul Schmith/Kammeradvokaten
- 16:30 - 16:40 Pause
- 16:40 - 17:40 Praksis del 2: Centrale domme og afgørelser fra EU-domstolene og Kommissionen det seneste år, v/ advokat Rebecca Vikjær-Andresen og partner, advokat Rass Holdgaard, Poul Schmith/Kammeradvokaten
- 17:40 - 18:00 Spørgsmål og afrunding

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

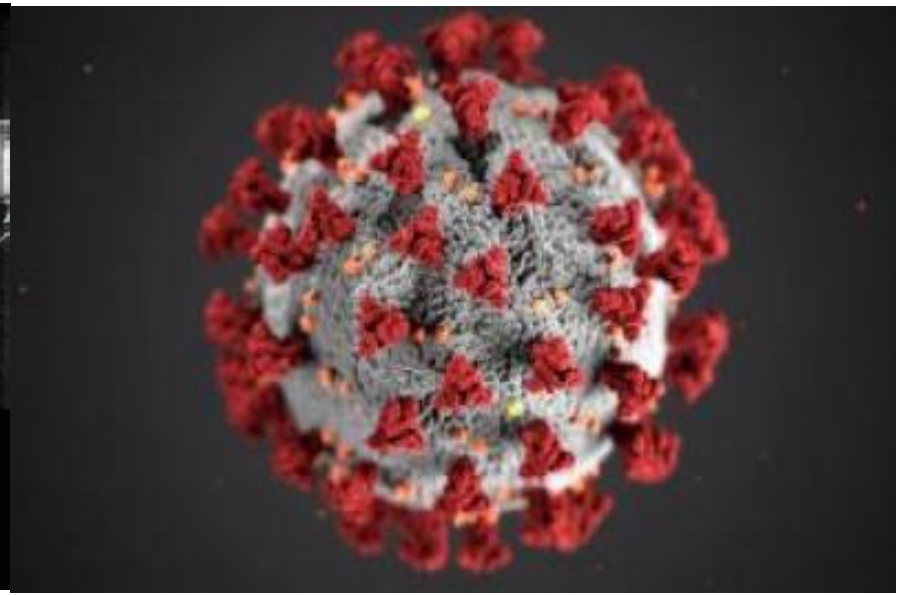

WEBINAR 18. MARTS 2021
NYT FRA STATSSTØTTEFRONTEN I EU OG DANMARK

PREBEN SANDBERG PETTERSSON

INDHOLDET I DISSE SLIDES ER FREMSAT I MIN PERSONLIGE KAPACITET OG IKKE UDTRYK FOR REGERINGENS ELLER ERHVERVSMINISTERIETS VURDERINGER

STATSSTØTTESITUATIONEN I EU OG DK I HELIKOPTER PERSPEKTIV – OVERFLYVNINGEN ….

Hvad vil jeg tale om:

- Hvad er de store temaer
- Udviklingen i statsstøtten i EU og DK
- COVID 19 og statsstøtte – Hvad er new normal?
- Fitness check – hvordan ser opfølgningen ud….?
- Klima- og Miljø – Grøn omstilling – Green Deal - nye trends på vej!
- Digitalisering – bred bånd – Perspektiver for nye statsstøtteregler?
- EU – UK handelsaftale – og Brexit – hvordan bliver praksis?
- Håndhævelse – domstolenes rolle - er der noget nyt?
- Frivillig tilbagesøgning – nye retstilstand?

DE STORE TEMAER I 2021

COVID 19 – statsstøtteregler og praksis – hvad er og hvornår rammer vi **new normal**
Brexit: EU – UK handelsaftale – samspillet med EU's statsstøtteregler
Fitness check – hvad er det nye der er på vej
Fælles regler for statsstøtte til **Klima, Miljø og Energi**
Statsstøtte og den digitale økonomi – bredbånd, IKT, digital økonomi?
Infrastruktur – forsyningstjenester – Markedsgørelse – økonomisk aktivitet?
Urimelig skattepraksis – Lux leaks, Starbucks, Fiat, McDonald's, Amazon, Apple mv.
Store strategiske fælles europæiske projekter – IPCEI – batterier m.v.
Den globale subsidekultur og disciplin – håndhævelse?
Samarbejdet (virtuelt) mellem MS og Kommissionen om håndhævelse – **SAMWG**
Hvordan skal vi forstå og håndhæve tilbagesøgning i lyset af Eesti Pagar
Private enforcement - domstolenes rolle

Generel ændring i statsstøtteformål i 2018 sammenlignet med tidligere år (milliarder EUR) og i miljø – og energi støtte (procent af BNP)

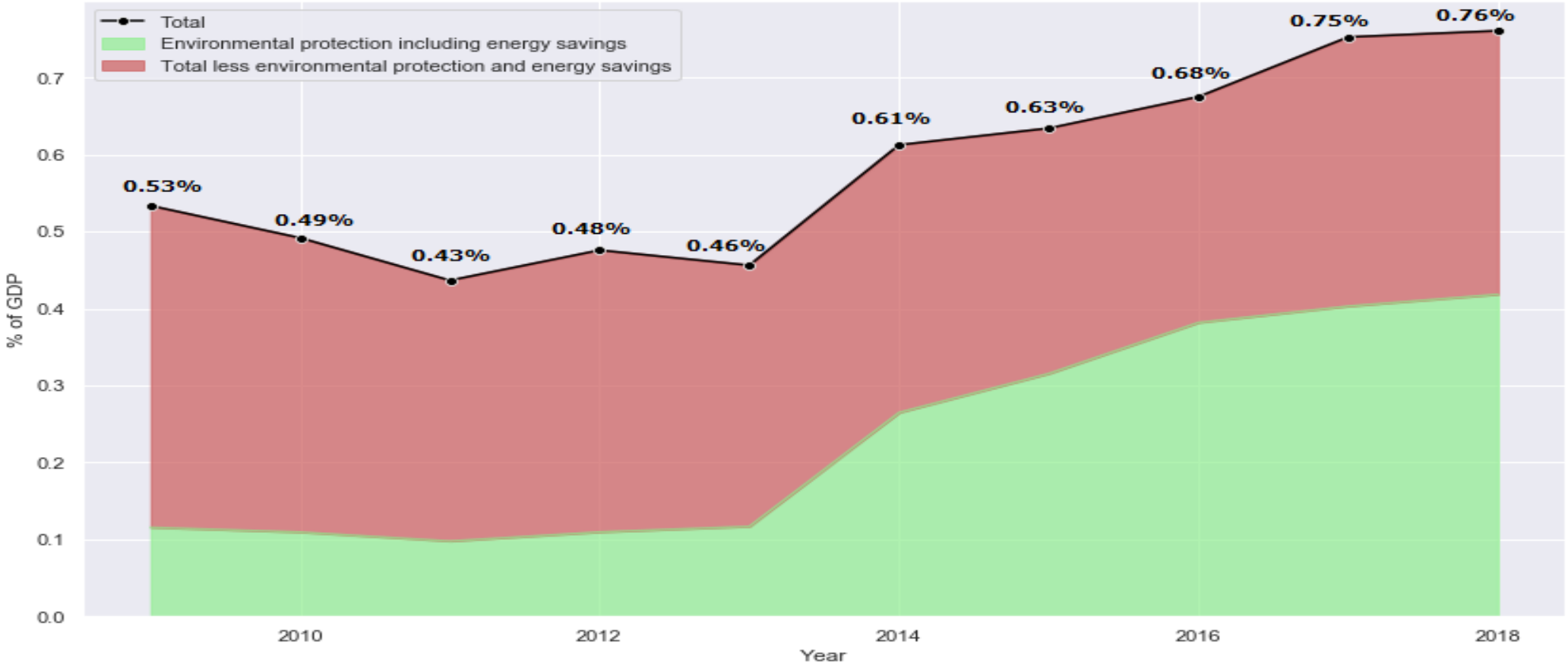

EU Commission Services: State Aid Scoreboard 2020

Statsstøtte som andel af BNP i EU's medlemsstater 2018 (minus landbrug, fiskeri og transport)

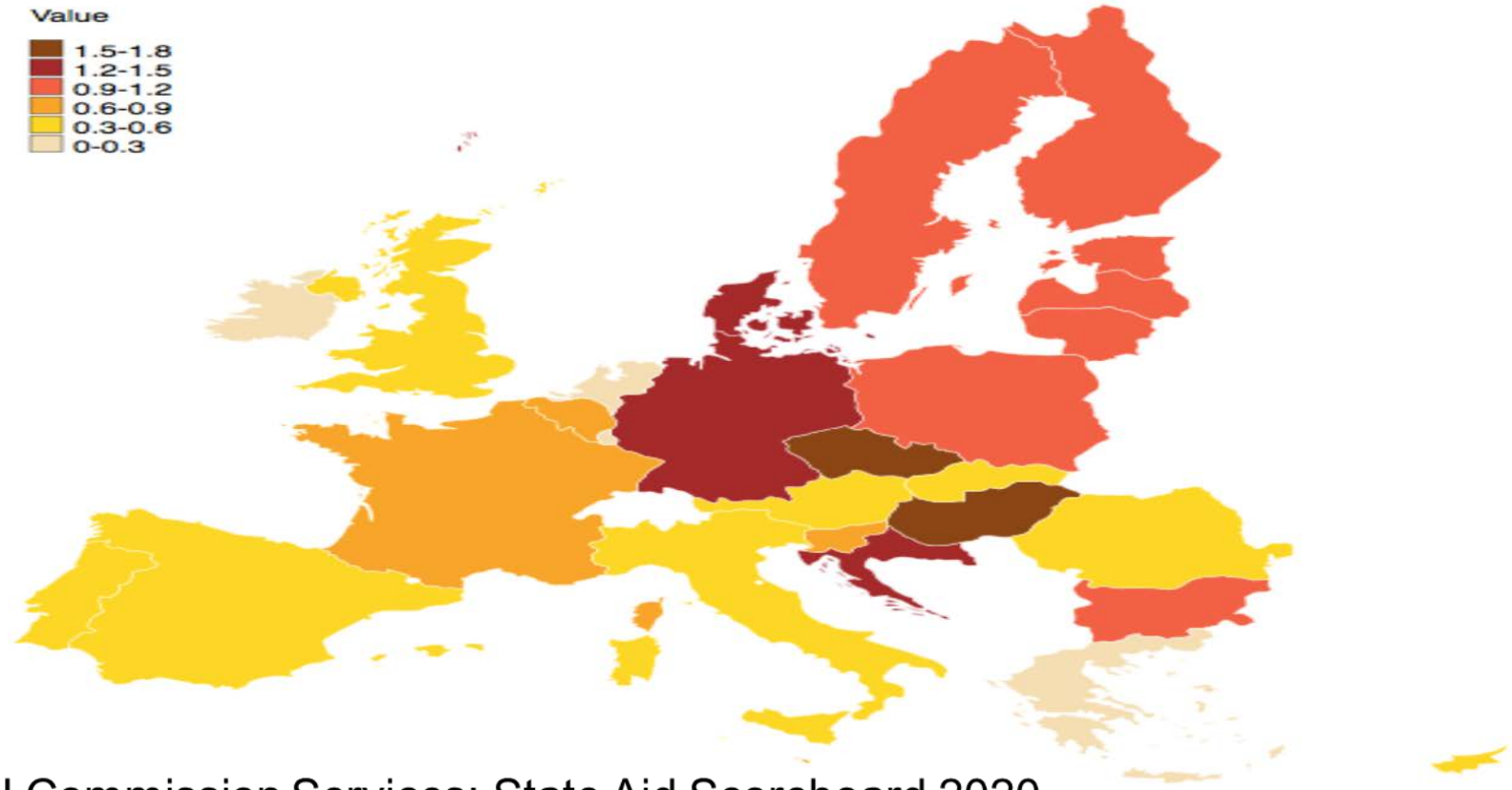

EU Commission Services: State Aid Scoreboard 2020

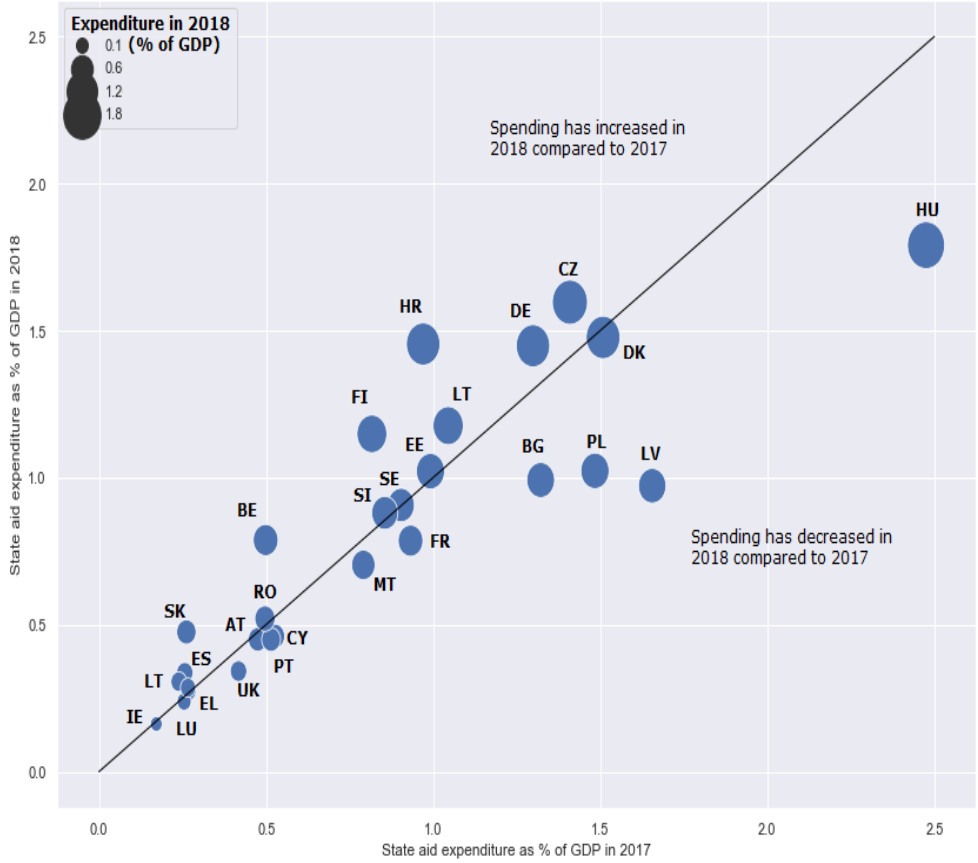

EU Commission Services: State Aid Scoreboard 2020

Statsstøtten i Danmark 2018

- Stor stigning i støtte til klima, miljø og energi initiativer
- Fald i beskæftigelsesstøtten
- Jævn udvikling i forsknings- og innovationsstøtten
- Særlige sektorer fx maritime industri – tonnageskat
- Stigning i anvendelse af skattebegunstigelser
- 2020 – 2021 den altovervejende støtte går til COVID hjælpepakkerne

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

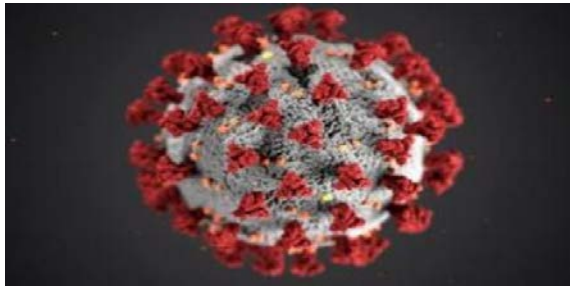

COVID 19 OG STATSSTØTTE

Hindre spredning af COVID 19 og kapacitetskrise i sundhedssystemet – og afhjælpe efterspørgselskrise i økonomien på grund af nedlukninger

Kommissionen har taget over 300 statsstøttebeslutninger om at godkende nationale foranstaltninger.

Det skønnes at der er tale om budgetter for mere end 3 trillioner EUR i total i COVID kompensation i EU – men brugt langt mindre.

Den opdaterede liste over pressemeddelelser og beslutninger findes på: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/State_aid_decisions_TF_and_107_2_b_and_107_3_b.pdf

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

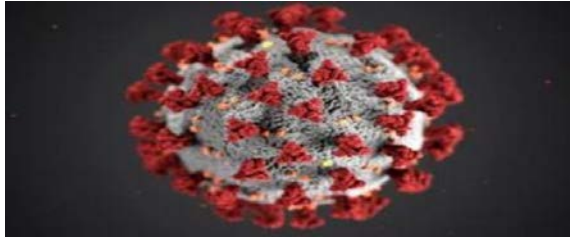

EU-MEDLEMSSTATER MED FLEST COVID-19 STATSSTØTTE GODKENDELSER

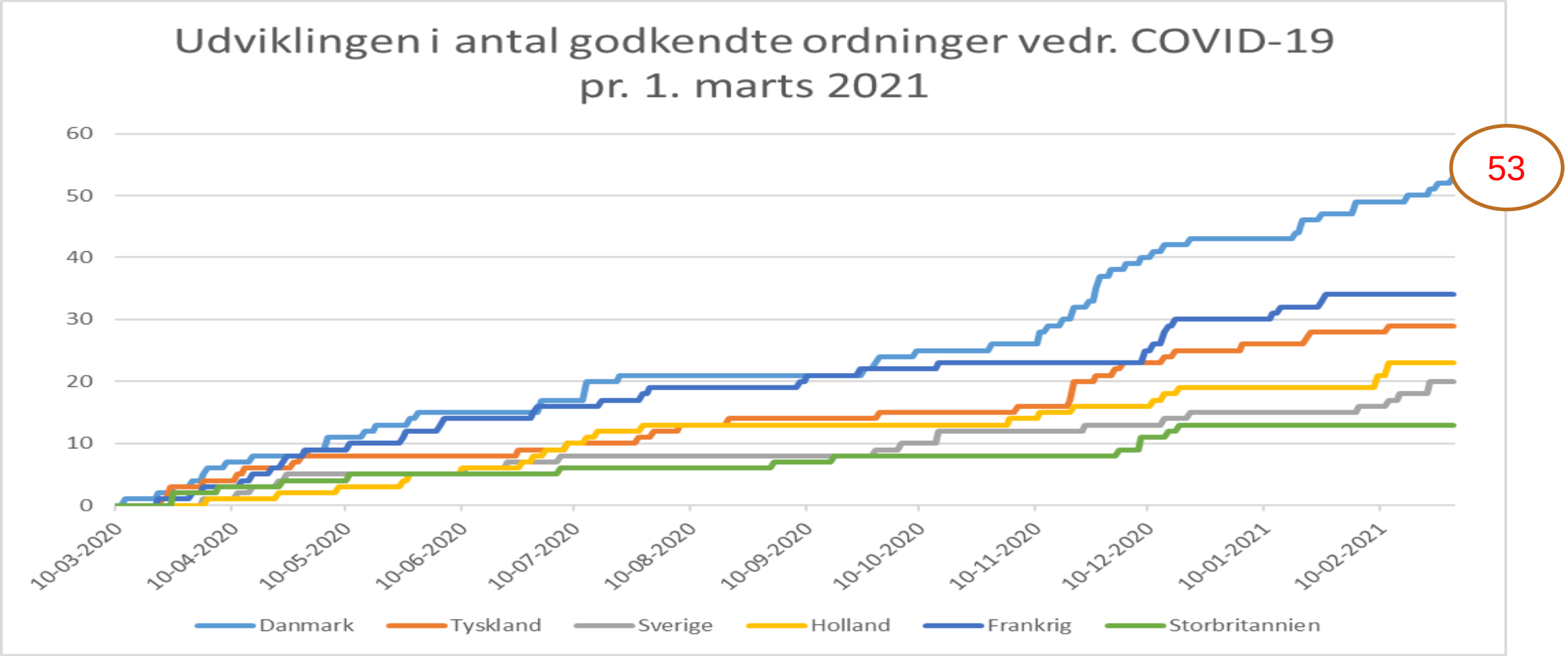

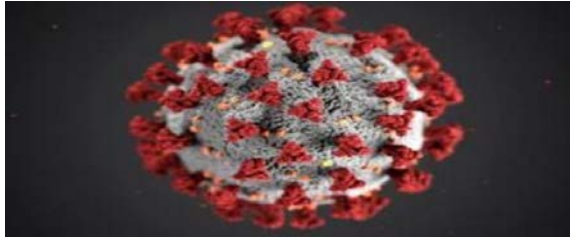

Samlet status over støtte i 4 store danske kompensationsordninger

Data trukket 08/03 2021	Antal kompenserede personer	Udbetalt beløb (mia. kr.)
Lønkompensation	311.220	14,39
Selvstændige mv.	82.566	7,06
Faste omkostninger	0	8,65
Arrangementsordningen	0	0,28
I alt	393.786	30,37

Derudover kontracyklisk buffer 200 mia. kr.
+ skatteordninger (udskudt skat og moms), feriepenge og kulturordninger – samt Minkkompensation

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

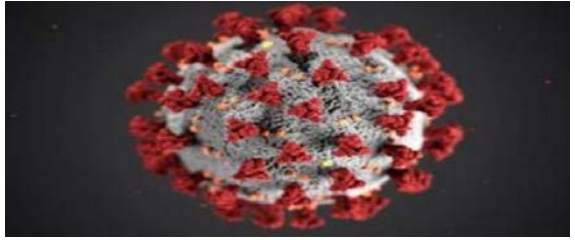

TACKLING AF COVID 19 EFFEKTEN MED STATSSTØTTE?

Primo marts 2020 var der ingen regler eller case law – skinnerne skulle lægges mens toget kørte.

- Generelle foranstaltninger der ikke indebærer statsstøtte – fx generel lønkompensation, generelle skatteudskydelser mv.
- Artikel 107(2)(b) TEUF: støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af natur-katastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder.
- Artikel 107(3)(b) TEUF: …støtte, der skal afhjælpe en alvorlig forstyrrelse I en medlemsstats økonomi.
  - Støtte under Temporary Framework målrettet mod at afhjælpe likviditetsklemme i virksomheder og sikre at forstyrrelserne af COVID 19 foranstaltningerne ikke underminerer økonomisk levedygtighed – tilskud, lån og
  - Artikel 107(3)(c) TEUF: Støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene / økonomiske aktiviteter

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

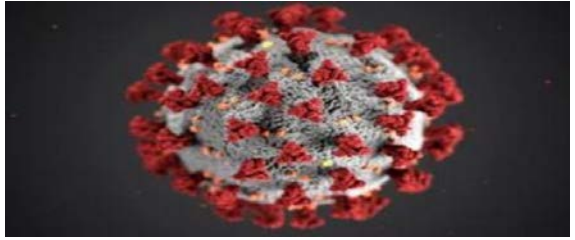

COVID-19 OG ARTIKEL 107(2)(B) TFEU

- Covid-19 udbrud er anerkendt som en usædvanlig begivenhed
- Kompensationen kan dække **skaden (tab)** som en direkte konsekvens af COVID-19 udbruddet:
  - Kausal forbindelse mellem skaden og COVID-19 udbruddet og mellem skaden og kompensationen.
  - En mekanisme der sikrer nettokompensation af tabet og imod overkompensation
  - Støtten er begrænset til den del af skaden, der ikke er dækket af anden forsikring.
- Kan kumuleres med anden støtte når forskellige støtteberettigede omkostninger.
- Kommissionen har udarbejdet en template, der anvendes ved anmeldelse.

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

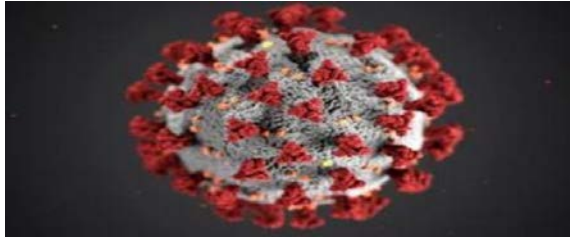

107, 3, B - TEMPORARY FRAMEWORK

- Kommissions meddelelse er nu i 5. ændrede udgave af 28. januar 2021 – forlænget, øgede støtteniveauer og kompensationsformer*
- Kan anvendes til 31.12.2021 [rekapitalisering til 30.06.2022] på alle sektorer /virksomheder, undtagen finansielle virksomheder.
- Undtaget virksomheder i vanskeligheder / Krise 31.12.2019 og ikke små- eller mikro
- Særlige regler og støtteniveauer for landbrug og fiskeri
- Anvendelsesområdet er direkte støtte til virksomheder.
- Støtte tildelt under TF kan kumuleres med anden TF-støtte
- Undtaget garantier og subsidierede lån og investeringsstøtte under TF med anden investeringsstøtte til samme støtteberettigede omkostninger.
- Kortsigtet Eksportkredit: Kommissionen ændrede praksis og erklærede 27. marts 2020 at alle landene i bilaget kan omfattes af eksportkredit ifm. eksport til disse lande.

*19. marts 2020 (C(2020) 1863), C(2020) 2215 af 3. april 2020, C(2020) 3156 af 8. maj 2020, C(2020), 4509 af 29. juni 2020, C(2020) 7127 af 13. oktober 2020 og C(2021) 564 af 28. januar 2021

TEMPORARY FRAMEWORK – KODIFICEREDE REGLER FOR AT STØTTE KAN GODKENDES TIL:

- Afsnit 3.1 giver mulighed for afgrænset likviditetsstøtte uden hensyn til støttetype
- Afsnit 3.9. Selektive midlertidige skatteudskydelsesordninger
- Afsnit 3.10 - Selektive lønsubsidieordninger - lønkompensation
- Afsnit 3.12 – kompensation for tab til dækning af faste omkostninger
- 3.2: offentlige garantier
- 3.3: offentlige lån og efterstillet gæld
- 3.6: støtte til COVID-19 relevant R&D
- 3.7: Investeringsstøtte til test og opgradering af infrastrukturer der er nødvendigt for COVID-19 relevante produkter
- 3.8: Investeringsstøtte til produktion af COVID-19 relevante produkter
- 3.11: Rekapitalisering

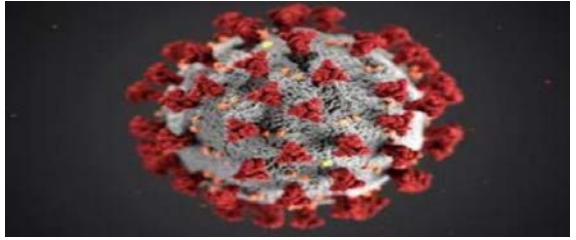

HVAD HAR VI LÆRT?

- Der er tale om en multilateral og interaktiv design og beslutningsproces
- Regeringen – Folketinget – Erhvervslivet – Ministerierne – DG Konkurrence
- Tidlig dialog med DG Konkurrence baseret på et memo – en prænotifikation
- Vigtigt at bruge EU-kommissionens templates for art. 107. 2, b sager og 107, 2, b sager – temporary framework så design af "ordning" matcher
- Statsstøtteprocessen har været helt central i design af hjælpepakkerne
- Meget tæt forhandlingsforløb med Kommissionen – DG Konkurrence + >100 møder
- Kommissionen har hjulpet med at finde forenelige løsninger – og de regler og den case law, der er opstået hen ad processen, har været afgørende.
- Mere klarhed over begreberne: "Virksomhed", "Kriseramt Virksomhed" og "Kompensation og overkompensation" og brugen af TEUF 107, 2,b og 107, 3, b.

- Mink sagen……..

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

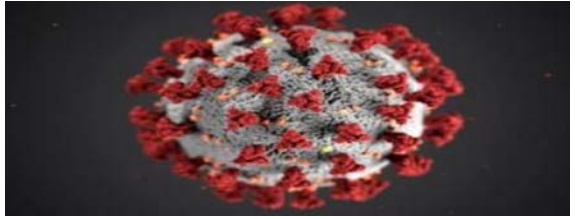

NEW NORMAL ? HVORNÅR ER DET SLUT? STOP – GO !

Krise - Artikel 107(2)(b):
”Støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af natur- katastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder”.

”En (direkte) kausal forbindelse mellem skaden og COVID-19 udbruddet og mellem støtten og skaden”

Vedtaget offentlig restriktion

Forstyrrelse - Artikel 107(3)(b):
… ”støtte, der skal afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi.”
Støtte under **Temporary Framework** målrettet mod at afhjælpe likviditetsklemme i virksomheder og sikre at forstyrrelserne af COVID 19 foranstaltningerne ikke underminerer levedygtigheden.
Artikel 107(3)(c) TFEU: Støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene / økonomiske aktiviteter

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

Fitness check 2019 - 2021

- 2012: Statsstøttereformen blev igangsat ("State Aid Modernisation")
- 2013-2014: Stort set samtlige statsstøttereglerne blev vurderet og ændret.
- 2014/2015: Statsstøttereformen gennemført – de nye regler trådt i kraft

2019 Fitness checket indebærer:

- 2019: Uændret tidsbegrænset forlængelse af statsstøtteregler, der udløber i 2020.
- Gennemførelse af en evidens baseret evaluering af statsstøttereglerne, baseret på det såkaldte “better regulation approach”.

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

Indikativ tidsplan

Green Deal Package	2020 3rd quarter	2020 4th quarter	2021 1st quarter	2021 2nd quarter	2021 3rd quarter	2021 4th quarter
RAG	Roadmap (July); Publication of draft proposal of revised rules and consultation of stakeholders		Adoption (January)			
EEAG		Inception Impact Assessment		Publication of draft proposal and consultation of stakeholders		Adoption
RDI Framework		Roadmap	Publication of draft proposal and consultation of stakeholders		Adoption	
IPCEI Communication		Roadmap	Publication of draft proposal and consultation of stakeholders		Adoption	
RFG		Roadmap	Publication of draft proposal and consultation of stakeholders		Adoption	
GBER targeted GD revision		Roadmap		Publication of draft proposal and consultation of stakeholders		
STEC		Roadmap	Publication of draft proposal of revised rules and consultation of stakeholders		Adoption	
BBGL				Roadmap	Publication of draft proposal of revised rules and consultation of stakeholders	Adoption

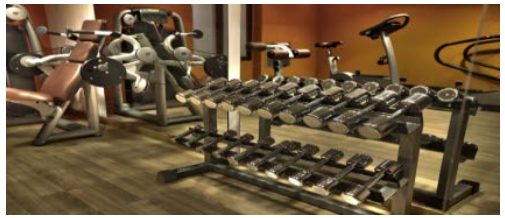

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

Indicative timeline for revision of the rules II/II

	2020 3rd quarter	2020 4th quarter	2021 1st quarter	2021 2nd quarter	2021 3rd quarter	2021 4th quarter	
AGRI and Fisheries							
ABER & AGRI GL			Roadmap	Publication of draft proposal of revised rules and consultation of stakeholders		Publication of draft proposal of revised rules and consultation of stakeholders	Adoption
FIBER & Fisheries GL & Fisheries de minimis	Roadmap (May 2019)			Publication of draft proposal of revised rules and consultation of stakeholders		Publication of draft proposal of revised rules and consultation of stakeholders	Adoption
MFF GBER		Final ISC (mid October-mid November)	Translation and lawyer linguist review	Adoption			
SGEI package for health and social services Aviation GL Railways GL RRGL De minimis Regulation Overall GBER revision	No precise timeline for revision						

STATSSTØTTEREGLERNE FOR KLIMA, ENERGY OG MILJØ

- Statsstøtte rammebestemmelserne (EEAG) og de matchende bestemmelser i GBER trådte I kraft I 2014 og gælder indtil 31. December 2021.
- Fitness Check øvelsen har peget på, at reglerne har medført en effektiv anvendelse af offentlige ressourcer til formålet uden de store konkurrenceforvridninger.
- Der er dog konstateret udfordringer:
  - Reglerne er ikke tilpasset de nyeste teknologier og støtte former
  - Ikke kohærente med seneste retsregler på miljø og energiområdet
  - Nogle bestemmelser har været mindre anvendelige fx vedr. genanvendelse af affald og energieffektivitet i bygninger
- Derudover er der behov for at tage højde for elementerne i EU's Green Deal (og nyere nationale strategier).

KOMMISSIONENS MÅL MED ÆNDRING AF EEAG

- Fair konkurrencevilkår og
- **Facilitere Green Deal fx. De nye emissionsmål m.v**
- **Tilpasse til eksisterende EU ret på klima, energi og miljø området.**
- **Gøre reglerne åbne og rummelige for nye teknologier og markeder – og sikre en fair og ufordrejet overgang til den grønne økonomi.**
- **Koordinere med EU - COVID genopbygningen og Green Deal**
- **Forventes vedtaget ved udgangen af 2021**
- https://ec.europa.eu/competition/information/green_deal/index_en.html

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

DIGITALISERING – BRED BÅND – STATSSTØTTEREGLER?

- Der er endnu ikke lanceret udkast til specifikke nye og reviderede statsstøtteregler – men konkurrenceretligt fokus på det digitale marked

- Statsstøtteregulering omfatter primært støtte til RDI, IKT og bredbånd

- Analytical grid for bredbånd https://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/grid_broadband_en.pdf

- https://ec.europa.eu/competition/sectors/ICT/overview_en.html

- EU Fokus på antitrust og fusionskontrol på de digitale markeder, nethandel, telekommunikation og medier – SoMe – techgiganter Fx. Sagen "Google AdSense": beskyttelse af konkurrencen på markedet for onlinesøgeannoncering. Bøde på 1 494 459 000 EUR for misbrug af virksomhedens dominerende stilling ved konkurrencebegrænsende klausuler i kontrakter medtredjepartswebsites, der i mere end ti år holdt Googles konkurrenter ud af disse websites https://ec.europa.eu/competition/publications/annual_report/2019/part1_da.pdf

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

BREXIT : EU – UK HANDELSAFTALE –HVORDAN BLIVER PRAKSIS?

- **HANDELS- OG SAMARBEJDSAFTALE MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION OG DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB PÅ DEN ENE SIDE OG DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND PÅ DEN ANDEN SIDE***
- **AFSNIT XI: LIGE VILKÅR FOR ÅBEN OG FAIR KONKURRENCE OG BÆREDYGTIG UDVIKLING – kapital 3 kontrol med subsider (ifm. EU- UK samhandel)**

Formel Handelsaftale – overflyvning. Mix af EU-statsstøtteret, case law og WTO-reglerne:

- Definitioner: Tilskud, lån, lånegarantier, afkald på indtægter og levering af tjenesteydelser uden betaling, SGEI-konstruktioner
- Forbudte subsidier – ubegrænsede garantier / redning og restrukturering
- Særligt om finansielle tjenesteydelser, eksportsubsidier, betingede subsidier, store strategiske projekter, energi og miljø og luftfart
- Regler om transparens, konsultationer, kontrol, uafhængig myndighed, retsinstanser, tilbagesøgning, sanktioner og tvistbilæggelse

- Indgået 24.12.2020 – gælder fra 1. 1. 2021 https://ec.europa.eu/info/relations-united-kingdom/eu-uk-trade-and-cooperation-agreement_en

BREXIT : EU – UK HANDELSAFTALE –HVORDAN BLIVER PRAKSIS?

- Udtryk for delmængde af EU statsstøtteretten
- Handelspolitisk instrumentarium mix af EU og WTO-regler
- Statisk - Ikke dynamisk tilpasning

Udfordringer - Hvordan kan de to regelsæt anvendes interaktivt – EU statsstøtteretten og EU – UK handelsaftalen?

Spørgsmål vi har stillet til EU Kommissionen:

- Hvordan kan det sikres at virksomheder lokaliseret på EU's territorium og underlagt EU-retten / statsstøtteretten og virksomheder på UK's territorium underlagt UK retten og bestemmelserne i handelsaftalen bliver lige behandlet statsstøtteretligt og mht. statsstøttekontrol når de afsætter varer og/ eller tjenesteydelser i UK eller på EU's indre marked?

BREXIT : EU – UK HANDELSAFTALE –HVORDAN BLIVER PRAKSIS?

- Kan Kommissionen forklare den specifikke Kompetence, rolle og opgave der tillægges “the independent Authority” og hvordan samarbejdsproceduren vil fungere?
- EU / UK domstole vil blive bemyndigede til at træffe afgørelse i individuelle subsidie sager – hvordan kan det sikres at dette vil føre til en kohærent retstilstand?
- De foreslåede afhjælpende foranstaltninger og tvistbilæggelses proceduren er ganske komplekse – kan det forklares kort og præcist hvordan sager og tvister vil blive løst?

- Der mange flere spørgsmål – men kun aftaletekst endogene juridiske svar – der er behov for praksis
- Jeg vil foreslå, at vi i Statsstøtteretsforeningen inviterer en ekspert til nærmere at gennemgå aftalen og de udfordringer den rejser i forhold til interaktiv anvendelse sammen med EU statsstøtteregler og procedurer.

MINISTRY OF INDUSTRY, BUSINESS AND FINANCIAL AFFAIRS

KOMMISSIONENS MEDDELELSE OM DE NATIONALE DOMSTOLES HÅNDHÆVELSE AF STATSSTØTTEREGLERNE

Ny meddelelse i høring der skal erstatte håndhævelsesmeddelelsen fra 2009.

Meddelelsen udgør vejledning til de nationale domstole om anvendelsen af statsstøttereglerne. Den er ikke bindende for de nationale domstole, og den påvirker heller ikke deres uafhængighed.

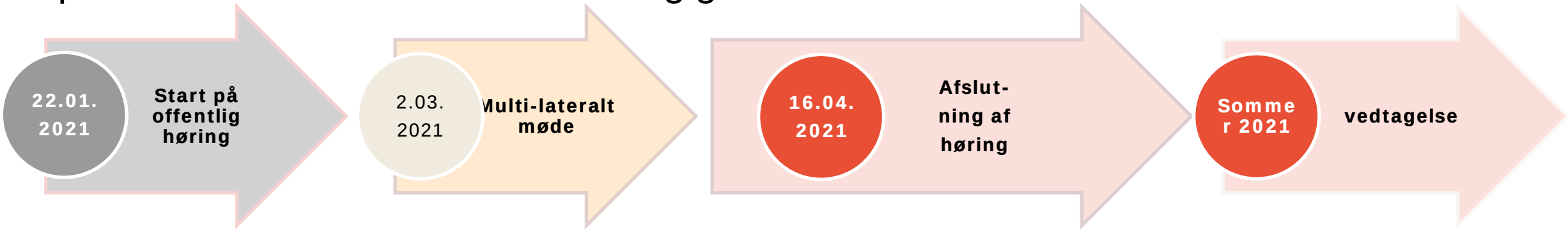

https://ec.europa.eu/competition/consultations/2021_sa_enforcement_notice/index_en.html

FRIVILLIG TILBAGESØGNING - EESTI PAGAR C-349/17

- Præjudiciel afgørelse fra Domstolen af 5. marts 2019
- Tvist om støtte til produktionsanlæg til form- og toastbrød

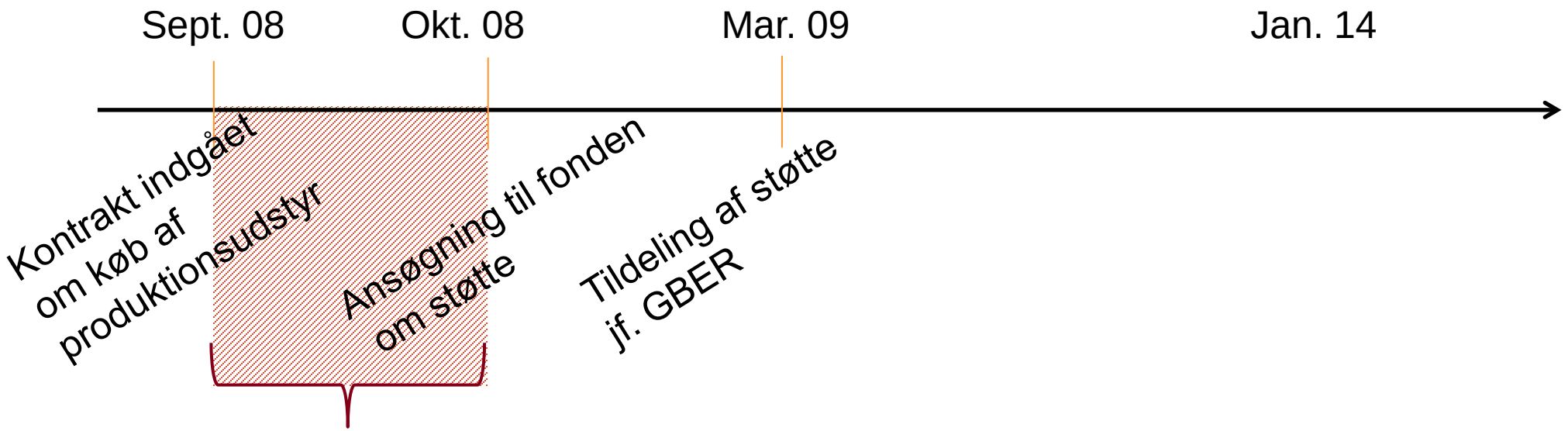

FRIVILLIG TILBAGESØGNING - EESTI PAGAR C-349/17

- I sagen C-349/17, Eesti Pagar, havde de nationale myndigheder tildelt regional investeringsstøtte til Eesti Pagar med hjemmel i GBER, selv om kriteriet om tilskyndelse jf. GBER art. 8 ikke var opfyldt og ECJ fandt støtten ulovlig.
- ECJ bekræftede at de nationale myndigheder er forpligtede til at foranstalte tilbagesøgning af ulovlig støtte – også selvom at EUK ikke havde truffet en formel negativ beslutning om ulovlighed fordi myndighederne have misbrugt GBER.
- National tilbagesøgning skal foregå efter de nationale regler om forældelse og renter.
- Det medfører **retslig usikkerhed** at anvende national ”frivillig” tilbagesøgning jf. Eesti Pagar fx på baggrund af sager der fx følger ”monitoring excercises”, da sager fx efter dansk ret forældes efter 3 år og der således alene retligt og med hjemmel kan tilbagesøges 3 år tilbage – hvorimod EU retten åbner mulighed for at der på Kommissionens initiativ eller efter en klage og afgørelse efter formel undersøgelsesprocedure yderligere kan kræves tilbagesøgning 10 tilbage i tiden.

Spørgsmål?

PSA@em.dk

PAUSE

NYT FRA EU-STATSSTØTTERETTEN

V/ADVOKAT RASS HOLDGAARD & ADVOKAT REBECCA VIKJÆR-ANDRESEN

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

STATSSTØTTERETTEN SIDEN SIDST

- Overblik over praksis siden sidst
  - Erfaringer med COVID-19-støtte
    - COVID-19 og luftfart
    - Kommissionens afgørelse om finansieringen af Femern A/S
  - Ulovlighedsrenter og public service – endnu en TV2-dom
- Andre hot topics i retspraksis

OVERBLIK OVER PRAKSIS SIDEN SIDST

- Overblik over praksis siden sidst
- Erfaringer med COVID-19-støtte
- COVID-19 og luftfart
- Kommissionens afgørelse om finansieringen af Femern A/S
- Ulovlighedsrenter og public service – endnu en TV2-dom
- Andre hot topics i retspraksis

OVERBLIK OVER EU-STATSSTØTTEPRAKSIS SIDEN SIDST

I alt:

46 domme fra EU-Domstolen og Retten

og

1196 afgørelser fra Kommissionen

DOMME FRA EU-DOMSTOLEN SIDEN SIDST (28 DOMME)

C-212/19	Compagnie des pêches de Saint-Malo
C-608/19	INAIL
C-603/19	Úrad špeciálnej prokuratúry
C-556/19	Société Eco TLC
C-516/19	NMI Technologietransfer
C-445/19	Viasat Broadcasting UK
C-436/19 P	Abaco Energy m.fl. mod Kommissionen
C-434/19	Poste Italiane
C-431/19 P	Inpost Paczkomaty mod Kommissionen
C-425/19 P	Kommissionen mod Italien m.fl.
C-56/18 P	Kommissionen mod Gmina Miasto Gdynia and Port Lotniczy Gdynia Kosakowo
C-362/19 P	Kommissionen mod Fútbol Club Barcelona
C-244/18 P	Larko mod Kommissionen
C-262/18 P	Kommissionen mod Dôvera zdravotná poist'ovňa

DOMME FRA EU-DOMSTOLEN SIDEN SIDST (28 DOMME) – *FORTSAT*

C-160/19 P	Comune di Milano mod Kommissionen
C-148/19 P	BTB Holding Investments and Duferco Participations Holding mod Kommissionen
C-92/19	Burgo Group
C-817/18 P	Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland m.fl. mod Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters m.fl.
C-686/18	Adusbef m.fl.
C-627/18	Nelson Antunes da Cunha
C-594/18 P	Østrig mod Kommissionen
C-576/18	Kommissionen mod Italien
C-456/18 P	Ungarn mod Kommissionen
C-587/18 P	CSTP Azienda della Mobilità mod Kommissionen
C-586/18 P	Buonotourist mod Kommissionen
C-385/18	Arriva Italia m.fl.
C-332/18 P	Mytilinaios Anonymos Etairia – Omilos Epicheiriseon
C-75/18	Vodafone Magyarország

DOMME FRA RETTEN SIDEN SIDST (18 DOMME)

T-259/20	Ryanair mod Kommissionen
T-238/20	Ryanair mod Kommissionen
T-597/18	Hermann Albers mod Kommissionen
T-583/18	GVN mod Kommissionen
T-478/18	Bezouaoui og HB Consultant mod Kommissionen
T-316/18	První novinová společnost mod Kommissionen
T-8/18	easyJet Airline mod Kommissionen
T-716/17	Germanwings mod Kommissionen
T-607/17	Volotea mod Kommissionen
T-901/16	Elche Club de Fútbol mod Kommissionen
T-778/16 og T-892/16	Irland mod Kommissionen
T-732/16	Valencia Club de Fútbol mod Kommissionen
Forenede sager T-515/13 RENV og T-719/13 RENV	Spanien mod Kommissionen
Forenede sager T-479/11 RENV og T-157/12 RENV	Frankrig mod Kommissionen

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

DOMME FRA RETTEN SIDEN SIDST (18 DOMME) – *FORTSAT*

T-257/18	Iberpotash mod Kommissionen
T-745/17	Kerkosand mod Kommissionen
T-812/14 RENV	BPC Lux 2 m.fl. mod Kommissionen
T-161/18	Braesch m.fl. mod Kommissionen

COVID-19 STATSSTØTTEAFGØRELSER

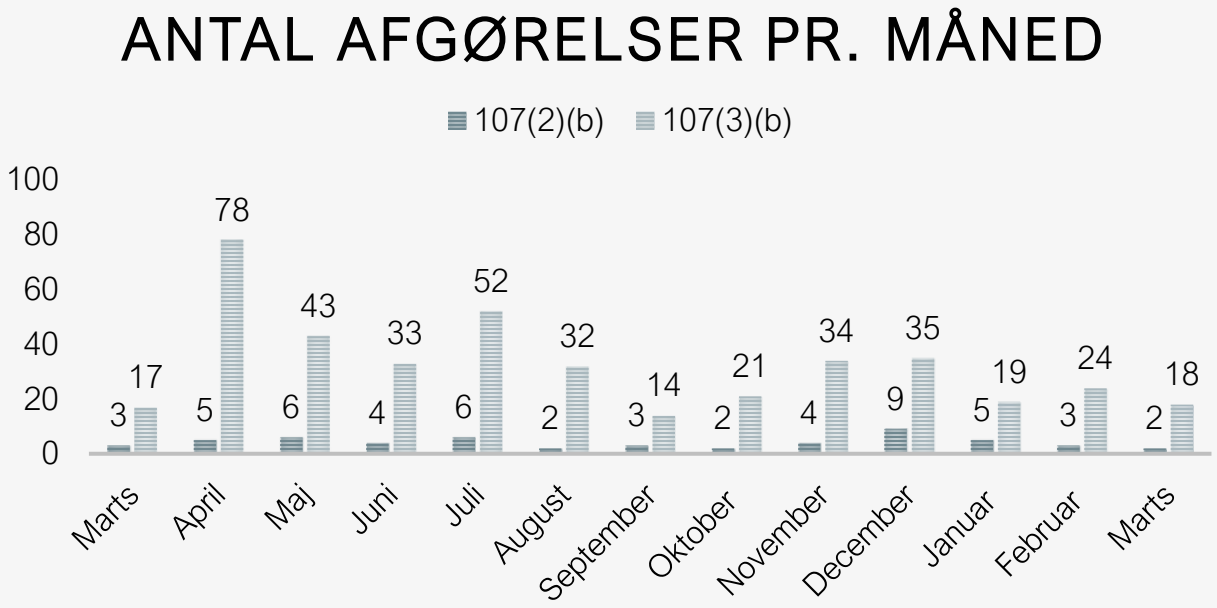

1196 NEGATIVE ELLER POSITIVE AFGØRELSER FRA KOMMISSIONEN I PERIODEN 5. NOVEMBER 2019 TIL 12. MARTS 2021*

***83** af disse vedrørende Danmark*

Policy Area	Case Number	Member State	Last Decision Date	Title	
State Aid	SA.39075	Denmark	20.03.2020	Financing of the Fehmarn Belt Fixed Link project	Show details
State Aid	SA.51551	Denmark	07.10.2020	Danish scheme for tax reduction of and deferred tax payment for employee shares, share options and war-rants in small, new Companies.	Show details
State Aid	SA.52489	Denmark	12.05.2020	Alleged State aid to PostNord Logistics	Show details
State Aid	SA.55760	Denmark	09.07.2020	Tax deduction scheme for seafarers to include research vessels	Show details
State Aid	SA.55820	Denmark	04.05.2020	Compensation pour les dégâts occasionnés par des loups et aide pour des clôtures	Show details
State Aid	SA.55891	Denmark	19.05.2020	Operating aid scheme for electricity generated by incinerating biomass in existing and fully depreciated biomass plants in Denmark	Show details
State Aid	SA.56685	Denmark	12.03.2020	State aid notification on compensation scheme cancellation of events related to COVID-19	Show details

* Tallet er behæftet med nogen usikkerhed, idet Kommissionens søgesystem synes at inkludere nogle, men ikke alle, afgørelser om indledning af den formelle undersøgelsesprocedure i søgninger på endelige afgørelser.

OFFENTLIGGJORTE MEDDELELSER OM BRUG AF GBER I DANMARK SIDEN SIDST

***83** offentliggjorte meddelelser om dansk statsstøtte efter GBER*

2017	2018	2019	2020
21	29	45	83

Policy Area	Case Number	Member State	Last Decision Date	Title	
State Aid	SA.56675	Denmark		Løntilskud til dårligt stillede arbejdstagere	Show details
State Aid	SA.57280	Denmark		Iværksætterpilot (InnoFounder)	Show details
State Aid	SA.57281	Denmark		Innobooster	Show details
State Aid	SA.57575	Denmark		Midlertidig kompensationsordning for produktionsomkostninger til kulturinstitutioner mv. der modtager driftstilskud mv. fra Kulturministeriet eller visse driftslignende tilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet	Show details
State Aid	SA.57576	Denmark		Midlertidig kompensationsordning for særligt nødlidende kulturinstitutioner mv. der som følge af COVID-19-foranstaltninger er i risiko for at gå konkurs	Show details
State Aid	SA.57861	Denmark		Green Labs DK-programmet 2020	Show details
State Aid	SA.57862	Denmark		Bredbåndspuljen 2020	Show details
State Aid	SA.57892	Denmark		Miljøstøtte til Arktis	Show details
State Aid	SA.57894	Denmark		Pulje til refusion for rabat på billetter og deltagerbetaling for kultur- og idrætsaktiviteter i forbindelse med COVID-19	Show details
State Aid	SA.57918	Denmark		Investeringsstøtte til Randers Regnskov	Show details
State Aid	SA.57934	Denmark		Midlertidig kompensationsordning for særligt nødlidende kulturinstitutioner mv. der som følge af COVID-19-foranstaltninger er i risiko for at gå konkurs	Show details
State Aid	SA.57935	Denmark		Midlertidig kompensationsordning for produktionsomkostninger til kulturinstitutioner mv. der modtager driftstilskud mv. fra Kulturministeriet eller visse driftslignende tilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet	Show details
State Aid	SA.57979	Denmark		Statstilskud til zoologiske anlæg	Show details
State Aid	SA.58625	Denmark		Indskud af kapital	Show details
State Aid	SA.58697	Denmark		Midlertidig kompensation til særligt nødlidende kulturinstitutioner med sæsonbetonet scenekunstvirksomhed mv. under COVID-19, som falder uden for den generelle arrangementspulje	Show details
State Aid	SA.58750	Denmark		Aktivitetspulje til kulturaktiviteter	Show details
State Aid	SA.58773	Denmark		Indskud af kapital	Show details
State Aid	SA.58774	Denmark		Aktstykke 284	Show details
State Aid	SA.58921	Denmark		Tilskud til THE ONE AND ONLY COMPANY ApS fra ordningen 'Midlertidig kompensationsordning for produktionsomkostninger til kulturinstitutioner mv. der modtager driftstilskud mv. fra Kulturministeriet eller visse driftslignende tilskud fra Børne- og Un	Show details

ERFARINGER MED COVID-19-STØTTE

- Overblik over praksis siden sidst
- Erfaringer med COVID-19-støtte
- COVID-19 og luftfart
- Kommissionens afgørelse om finansieringen af Femern A/S
- Ulovlighedsrenter og public service – endnu en TV2-dom
- Andre hot topics i retspraksis

ERFARINGER MED COVID-19-STØTTE

De første 12 måneder med COVID-19-støtte viste bl.a.

- At Kommissionens praksis i en lang periode nærmest udviklede sig fra dag til dag.
- At der har været god mulighed for at påvirke Kommissionens praksis.
- At det er en fordel at være den første medlemsstat i dialog med Kommissionen med en ”ny” støtteforanstaltning.
- At der er en betydelig informationsasymmetri mellem medlemsstaterne og Kommissionen.

To nedslagspunkter

- Udviklingen fra tabskompensation efter art. 107, stk. 2, litra b, til de midlertidige rammebestemmelser.
- Forhandling af vilkår for rekapitaliseringer.

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

COVID-19-TABSKOMPENSATION

TEUF art. 107, stk. 2, litra b

"Forenelige med det indre marked er:

b) støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder"

Kommissionen skal godkende støtte efter tre betingelser:

1) der skal foreligge en usædvanlig begivenhed,
2) der skal være en **direkte sammenhæng** mellem den usædvanlige begivenhed og de skader (tab), virksomhederne kompenseres for, og
3) der må ikke ske overkompensation.

TEUF art. 107, stk. 3, litra b

"Som forenelige med det indre marked kan betragtes:

b) støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi"

De midlertidige rammebestemmelser redegør for de betingelser for forenelighed, som Kommissionen i princippet vil anvende på den støtte, som medlemsstaterne yder i henhold til art. 107, stk. 3, litra b.

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

MULIGHEDEN FOR TABSKOMPENSATION ER GRADVIST SNÆVRET BETRAGTELIGT IND

De midlertidige rammebestemmelser af 20. marts 2020

"15. Endvidere kan medlemsstaterne i henhold til artikel 107, stk. 2, litra b), i TEUF også yde kompensation til virksomheder i sektorer, der er særlig hårdt ramt af udbruddet (f.eks. transport, turisme, kultur og hotel- og restaurationssektoren samt detailhandelen), og/eller arrangører af annullerede begivenheder for tab som følge og direkte forårsaget af udbruddet. Medlemsstaterne kan anmelde sådanne kompensationsforanstaltninger, og Kommissionen vil vurdere dem umiddelbart i henhold til artikel 107, stk. 2, litra b), i TEUF. […]

16. For at supplere ovennævnte muligheder fremlægger Kommissionen i denne meddelelse yderligere midlertidige statsstøtteforanstaltninger, som den anser for at være forenelige med artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF, og som kan godkendes meget hurtigt efter den pågældende medlemsstats anmeldelse. […]"

De midlertidige rammebestemmelser af 27. januar 2021

"15a. Ikke desto mindre skal støtte ydet på grundlag af artikel 107, stk. 2, litra b), i TEUF kompensere for tab, der er direkte forårsaget af covid-19-udbruddet såsom tab direkte forårsaget af restriktive foranstaltninger, der retligt eller faktisk forhindrer støttemodtageren i at udøve sin økonomiske aktivitet. […] Andre restriktive foranstaltninger synes derimod ikke at opfylde kravene i artikel 107, stk. 2, litra b), i TEUF. […]

15b. Artikel 107, stk. 2, litra b), i TEUF kræver også, at der ikke sker overkompensation. Kun det tab, som de restriktive foranstaltninger direkte forårsager, kan kompenseres, og der skal foretages en nøjagtig opgørelse af et sådant tab. […] I lyset af den langvarige krise kan de økonomiske følger af faldende efterspørgsel eller besøgstal, som skyldes lavere samlet efterspørgsel eller større tilbageholdenhed […] med at samle sig på offentlige steder, i offentlige transportmidler […], eller som skyldes almindeligt gældende kapacitetsbegrænsninger eller foranstaltninger vedrørende fysisk distancering mv., ikke tages i betragtning […]"

UDVALGTE DANSKE ART. 107, STK. 2, LITRA B-ORDNINGER

SA.56795 Statsgaranti til SAS (15. april 2020)

- Kausalitetsvurderingen fylder mindre end en halv side i afgørelsen
- Tabskompensation potentielt i hele 2020

SA.57106 Mediestøtteordning for tabte annonceindtægter (27. maj 2020)

- *"As described in recitals (12) and (17), the implementation of the COVID-19 related measures in Denmark made it impossible for businesses in a broad range of sectors to carry on their activities, which resulted in them reducing or refraining from buying advertising for their products and services. As a consequence of these governmental measures, advertising is expected to decrease significantly throughout the duration of the governmental measures, resulting in economic damage for the media sector. As underlined in recital (20), the media sector is to a large extent, and in some sectors entirely, financed by advertising, making it difficult for these media outlets to uphold on their business when advertisers reduce or refrain from advertising due to the fact that they are unable to carry out their activities following the government measures, and therefore have none or limited products and services to offer."*

SA.59747 Tabskompensation til DSB og Arriva (21. december 2020)

- Kausalitetsvurderingen fylder tre hele sider i afgørelsen
- Tabskompensation fra 11. marts til 31. august 2020

EN SÆRLIG COVID-19-KAUSALITETSVURDERING?

Kommissionens begrundelse for at begrænse mulighederne for COVID-19-støtte efter art. 107, stk. 2, litra b, har varieret og synes fortsat ikke helt logisk og konsistent:

”New normal”?

Det blev en overgang fremført i uformelle drøftelser, at COVID-19 var blevet ”new normal” og derfor ikke længere en usædvanlig begivenhed. Det synspunkt er forladt, og der godkendes fortsat COVID-19-tabskompensationsordninger efter art. 107, stk. 2, litra b.

Retligt eller faktisk forhindret som eneste måde at vise årsagssammenhæng mellem COVID-19 og tab

Kommissionens begrundelse synes nu at bero på, at der kun kan påvises kausalitet, hvis en virksomhed har været retligt eller faktisk forhindret i at udøve sin virksomhed som følge af restriktioner. Argumentet synes at basere sig på en slags ”new normal”-betragtning om, at virksomheder må indstille sig på ændrede efterspørgselsmønstre i en verden med COVID-19. Det er dog ikke helt logisk, så længe COVID-19 er en usædvanlig begivenhed i art. 107, stk. 2, litra b’s forstand.

FORHANDLING AF VILKÅR FOR REKAPITALISERING

Erfaringer fra bl.a. godkendelsen af Danmarks Genopretningsfond SA.57678

Godkendelse efter de midlertidige rammebestemmelser, afsnit 3.11

- First mover
  - De første Kommissionsgodkendelser sætter rammen for også meget konkrete detaljer for de efterfølgende godkendelser.
  - Afvigelser fra ”standardløsninger” kan medføre stor kompleksitet.
- Informationsasymmetri
  - Kommissionens parallelle forhandlingsforløb med flere medlemsstater
  - Forsinkelse i offentliggørelse af afgørelser
  - Fortrolige tal mv. i offentliggjorte afgørelser
- Paradoks i at forhandle visse delelementer med nøje økonomisk præcision, mens andre delelementer fastsættes mere frit efter Kommissionens løsere økonomiske betragtninger.

COVID-19 OG LUFTFART

- Overblik over praksis siden sidst
- Erfaringer med COVID-19-støtte
- COVID-19 og luftfart
- Kommissionens afgørelse om finansieringen af Femern A/S
- Ulovlighedsrenter og public service – endnu en TV2-dom
- Andre hot topics i retspraksis

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

KOMMISSIONENS AFGØRELSER VEDR. SAS

- Afgørelse af 15. april 2020 om statsgaranti til SAS
  - Baseret på art. 107, stk. 2, litra b, TEUF
  - Garanti fra den danske stat på 1,5 mia. SEK
  - Garanti fra den svenske stat på 1,5 mia. SEK (Kommissionens afgørelse af 24. april 2020)

- Aftale om rekapitalisering af SAS godkendt af Kommissionen 17. august 2020
  - Baseret på art. 107, stk. 3, litra b, TEUF og Kommissionens midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte under COVID-19-udbruddet
  - 6 mia. fra Danmark
  - 5 mia. fra Sverige

MIDLERTIDIGE RAMMEBESTEMMELSER OG KOMMISSIONENS AFGØRELSER VEDR. SAS

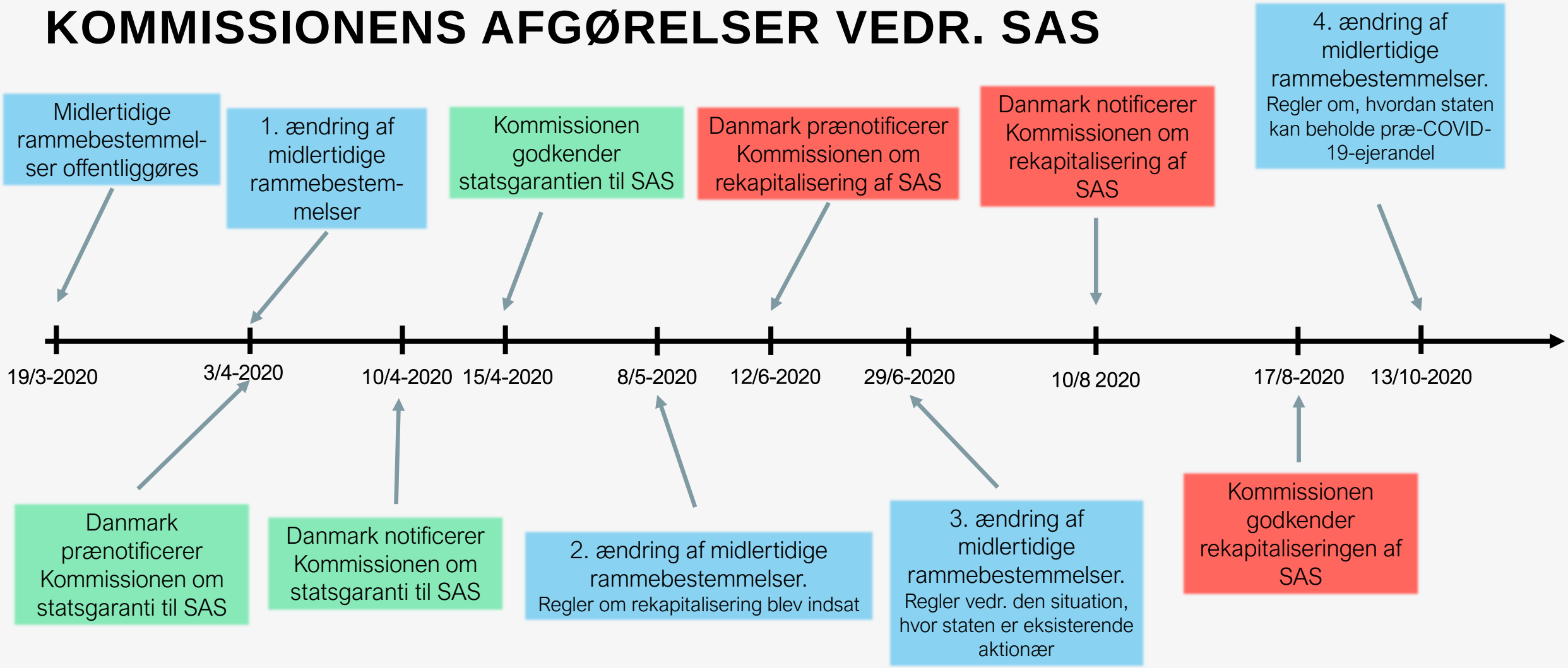

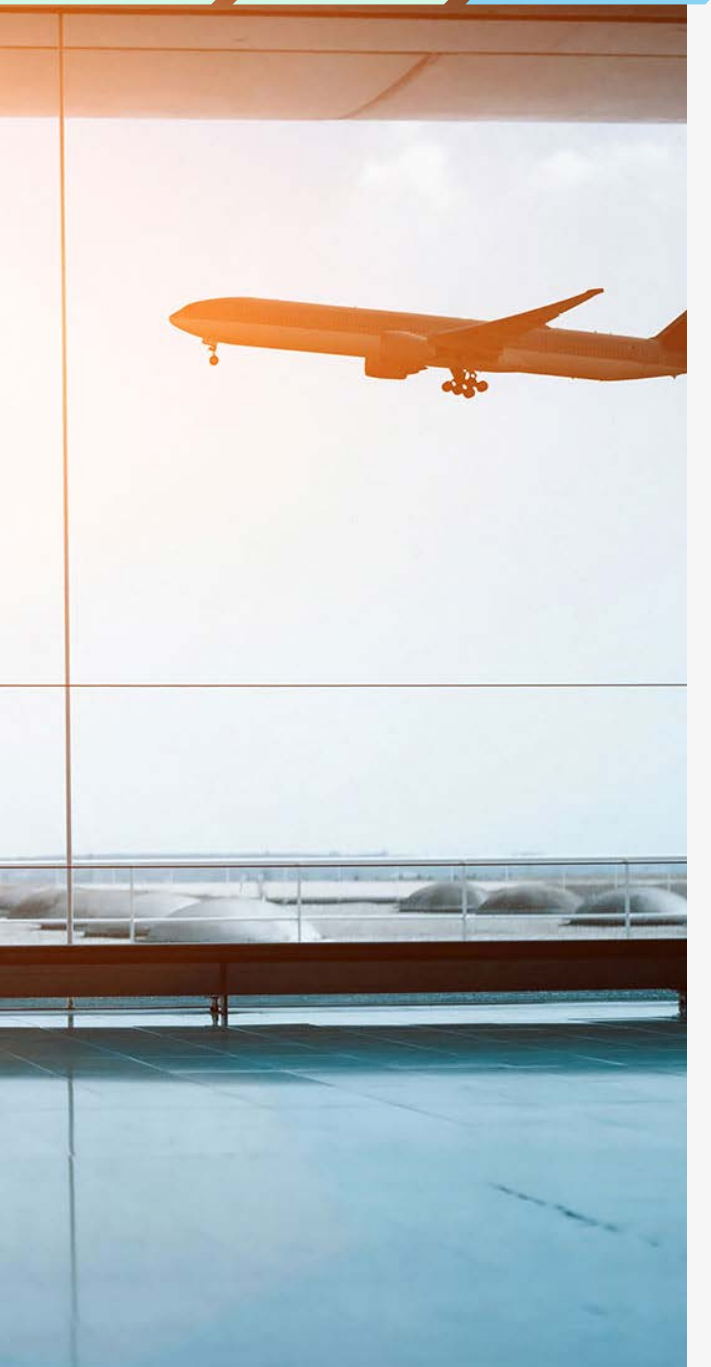

RETLIGT EFTERSPIL

- Ryanair har indtil videre anlagt minimum 17 annullationssøgsmål ved Retten vedr. Kommissionens afgørelser om COVID-19-støtte til luftfartsselskaber. Frankrig har interveneret til fordel for Kommissionen i flere af disse.
- Flere af sagerne er anlagt med anmodning om, at Retten anvender hasteproceduren, jf. art. 151 i Rettens procesreglement.
- Både godkendelsen af den danske og svenske garanti til SAS er genstand for annullationssøgsmål, se T-378/20 og T-379/20.
  - Tilladelse til at intervenere: 9. oktober 2020
  - Frist for interventionsindlæg: 23. oktober 2020
  - Mundtlig forhandling: 27. november 2020
  - Dom forventes 15. april 2021

T-238/20 RYANAIR MOD KOMMISSIONEN – SVENSK STØTTEORDNING

- Foranstaltning: Lånegaranti-støtteordning til luftfartsselskaber med svensk licens, dog ikke charterflyselskaber, art. 107, stk. 3, litra b, TEUF, Midlertidige Rammebestemmelser

<u>Påstande og Rettens konklusioner</u>

1. Tilsidesættelse af:
   - Princippet om forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet – **bestemmelsen indeholder forbehold for traktatens særlige bestemmelser, dvs. ikke overtrådt, hvis art. 107, stk. 3, litra b, TEUF, er overholdt – hvilket var tilfældet.**
   - Princippet om fri udveksling af tjenesteydelser – **art. 56 TEUF finder ikke anvendelse, ingen påstand om, at forordning 1008/2008 er overtrådt.**
2. Tilsidesættelse af forpligtelsen til at foretage en afvejning af støttens gunstige virkninger og dens negative indvirkning på samhandelsvilkårene og på opretholdelsen af en ufordrejet konkurrence – **denne afvejning er ikke et krav under art. 107, st. 3, litra b, TEUF, og antages opfyldt, hvis øvrige betingelser er opfyldt.**
3. Manglende åbning af den formelle undersøgelse, jf. art. 108, stk. 2, TEUF – **der er ikke påberåbt anbringender, der godtgør, at Kommissionen skulle have været i tvivl.**
4. Tilsidesættelse af begrundelsespligten – **her nævnes COVID-19, men uanset situationen var pligten overholdt.**

T-259/20 RYANAIR MOD KOMMISSIONEN – FRANSK STØTTEORDNING

- Foranstaltning: Udskydelse af betaling af visse afgifter for luftfartsselskaber med fransk licens, art. 107, stk. 2, litra b, TEUF

  Påstande og Rettens konklusioner (påstand 1, 3 og 4; samme som i T-238/20, og Rettens svar er overordnet de samme)

  2. Støttens proportionalitet – er støtten begrænset til at råde bod på skader forårsaget af COVID-19?

  - Støttebeløb? Ryanair: nominel værdi af likviditetsfordel + værdi af konkurrencefordel, Kommissionen: rentefordel, Retten: rentefordel og ref. til C-164 og 165/15 P Aer Lingus hhv. Ryanair mod Kommissionen
  - Overkompensation? Uanset hvordan støttebeløbet opgøres, er der ikke risiko for overkompensation, da skaden er meget større end højeste påståede støttebeløb.
  - Ex post-kontrol sikrer mod overkompensation

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

T-378/20 RYANAIR MOD KOMMISSIONEN – INDIVIDUEL STØTTE

- Foranstaltning: garanti til SAS, art. 107, stk. 2, litra b, TEUF

  Påstande

  1. Brud på betingelse om, at art. 107, stk. 2, litra b, TEUF, ikke kun kan råde bod på en enkelt skadelidts skader.
  2. Støtten er ikke proportional ift. skaden.
  3. Regler om liberalisering af luftfartssektoren er overtrådt.
  4. Manglende åbning af den formelle undersøgelse, jf. art. 108, stk. 2, TEUF.
  5. Tilsidesættelse af begrundelsespligten.

- OBS: samme dommerpanel som i de to andre sager (5 dommere).
- Dommen afsiges 15. april 2021.

KOMMISSIONENS AFGØRELSE OM FINANSIERINGEN AF FEMERN A/S

- Overblik over praksis siden sidst
- Erfaringer med COVID-19-støtte
- COVID-19 og luftfart
- Kommissionens afgørelse om finansieringen af Femern A/S
- Ulovlighedsrenter og public service – endnu en TV2-dom
- Andre hot topics i retspraksis

FEMERN-STATSSTØTTESAGERNES FORLØB (highlights)

16. marts 2009
De danske myndigheder notificerede projekteringsloven og -fasen til Kommissionen

13. juli 2009
Kommissionens afgørelse i sag N 157/2009 ('planlægningsafgørelsen')

22. december 2014
De danske myndigheder notificerede anlægs- og driftsloven til Kommissionen

23. juli 2015
Kommissionens afgørelse i sag SA.39078 vedr. projektering, anlæg og drift ('anlægsafgørelsen')

10. november 2015
Scandlines og Stena Line indbragte Kommissionens anlægsafgørelse for Retten (T-630/15 og T-631/15)

13. december 2018
Retten afsagde domme i T-630/15 og T-631/15 og annullerede Kommissionens anlægsafgørelse

25. Februar 2019
Scandlines og Stena Line anlagde forbudssag v/ KBH's Byret

5. april 2019
Scandlines og Stena Line appellerede T-630/15 og T-631/15 til EUD
(C-174/19 P og C-175/19 P)

14. juni 2019
Kommissionens afgørelse om at indlede den formelle undersøgelses-procedure

20. marts 2020
Kommissionens afgørelse i sag SA.39078 vedr. finansieringen af Femern A/S

2. juni 2020
DK indbragte ny KOM afgørelse for Retten (T-364/20)

7. august 2020
Scandlines og Stena Line indbragte ny KOM afgørelse for Retten
(T-390/20 og T-391/20)

11. marts 2021
GA forslag til afgørelse i sagerne C-174/19 P og C-175/19 P

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

KOMMISSIONENS AFGØRELSE AF 20. MARTS 2020 OM FINANSIERINGEN AF FEMERN A/S:

Artikel 2:

Kapitaltilførsler, statsgarantier og statslån til Femern A/S udgør **statsstøtte** omfattet af TEUF artikel 107, stk. 1, hvoraf en del af støtten er iværksat ulovligt.

Støtten er **forenelig** med det indre marked i medfør af TEUF artikel 107, stk. 3, litra b.

Artikel 1:

Skatteforanstaltninger, jernbaneafgifter, tilrådighedsstillelse af statsejendom og statsgarantier til derivattransaktioner udgør **ikke statsstøtte** omfattet af TEUF artikel 107, stk. 1.

EUROPEAN COMMISSION

Brussels, 20.3.2020
C(2020) 1683 final

SENSITIVE*: *COMP Operations*

COMMISSION DECISION

of 20.3.2020

ON THE STATE AID
SA.39078 - 2019/C (ex 2014/N)
which Denmark implemented
for Femern A/S

(Text with EEA relevance)

(Only the English version is authentic)

* Distribution only on a "Need to know" basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions https://europa.eu/!db43PX

EN EN

AFGØRELSENS INDHOLD

Statsstøtte (afsnit 6.1)

- Økonomisk aktivitet:
  - Femern A/S udøver **økonomisk aktivitet** omfattet af TEUF art. 107, stk. 1 (punkt 188-201).
  - 1) Ikke myndighedsopgave, 2) en virksomhed.
  - Fokus på Femerns "økonomiske logik".
- Foranstaltninger:
  - **Kapitaltilførsler, statsgarantier og statslån** udgør statsstøtte (punkt 208).
  - **Statsgarantier vedr. fremtidige derivattransaktioner** udgør ikke statsstøtte (punkt 214).
  - **Jernbaneafgifter** udgør ikke statsstøtte (punkt 218).
  - **Skatteforanstaltninger** udgør ikke statsstøtte (punkt 219-228).
  - Tilrådighedsstillelse af **havbund** udgør ikke statsstøtte (punkt 229-232).
- Fordrejning af konkurrencevilkår:
  - Finansieringen af Femern A/S fordrejer konkurrencevilkårene på markedet for transport over Femern Bælt (punkt 233-240).
- *Anfægtet af Danmark i T-364/20*

Hvilken type støtte (afsnit 6.2)

- Individuel støtte (ikke støtteordning) (punkt 247).
- Lånemulighed og garanti (for anlægsfase og frem) tildelt, da anlægsloven trådte i kraft (punkt 257-258).
- Kapitaltilførsel tildelt i 2005, individuel støtte (kapitaltilførsel, statsgaranti og statslån) tildelt, da projekteringsloven trådte i kraft, yderligere tildelinger ved budgetudvidelser i planlægningsfasen (punkt 259).

AFGØRELSENS INDHOLD – *FORTSAT*

Lovlighed (afsnit 6.3)

- Planlægningsbudget omfattet af planlægningsafgørelse (punkt 261-263) – også udvidelserne senere.
- En "del af" **forhåndslånene** fra november/december 2018 *"was put into effect illegally"* (punkt 265).

Foreneligheds-vurdering (afsnit 6.4)

- Projektet er et vigtigt projekt af **fælleseuropæisk interesse** omfattet af TEUF art. 107, stk. 3, litra b (punkt 269-286).
- Støtte til Femern A/S karakteriseres som **investeringsstøtte**.
- Støtten er **nødvendig** (punkt 297-313).
- Støtten er **proportional** (punkt 314-354).
  - Finansielle forudsætninger brugt i funding gap analyse.
  - Maks. støttebeløb og maks. støtteperiode.
  - Femern A/S må ikke udbetale udbytte til A/S Femern Landanlæg, før statsstøtte er ophørt.
- Støtteforanstaltningen udgør det **rette politiske instrument** til at tjene formålet med projektet (punkt 355-356).
- De negative konsekvenser af støtteforanstaltningen i form af fordrejning af konkurrencen og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne er begrænsede og **opvejes af støttens positive virkninger** i kraft af bidraget til målet af fælleseuropæisk interesse (punkt 357-369).
- **Mobiliseringsbetingelser** i overensstemmelse med garantimeddelelsen (punkt 370-373).
- *Anfægtet af Scandlines og Stena Line i T-390/20 og T-391/20.*

ULOVLIGHEDSRENTER OG PUBLIC SERVICE – ENDNU EN TV2-DOM

- Overblik over praksis siden sidst
- Erfaringer med COVID-19-støtte
- COVID-19 og luftfart
- Kommissionens afgørelse om finansieringen af Femern A/S
- Ulovlighedsrenter og public service – endnu en TV2-dom
- Andre hot topics i retspraksis

TV2 – FORLØBET I HOVEDTRÆK (INDTIL NU…)

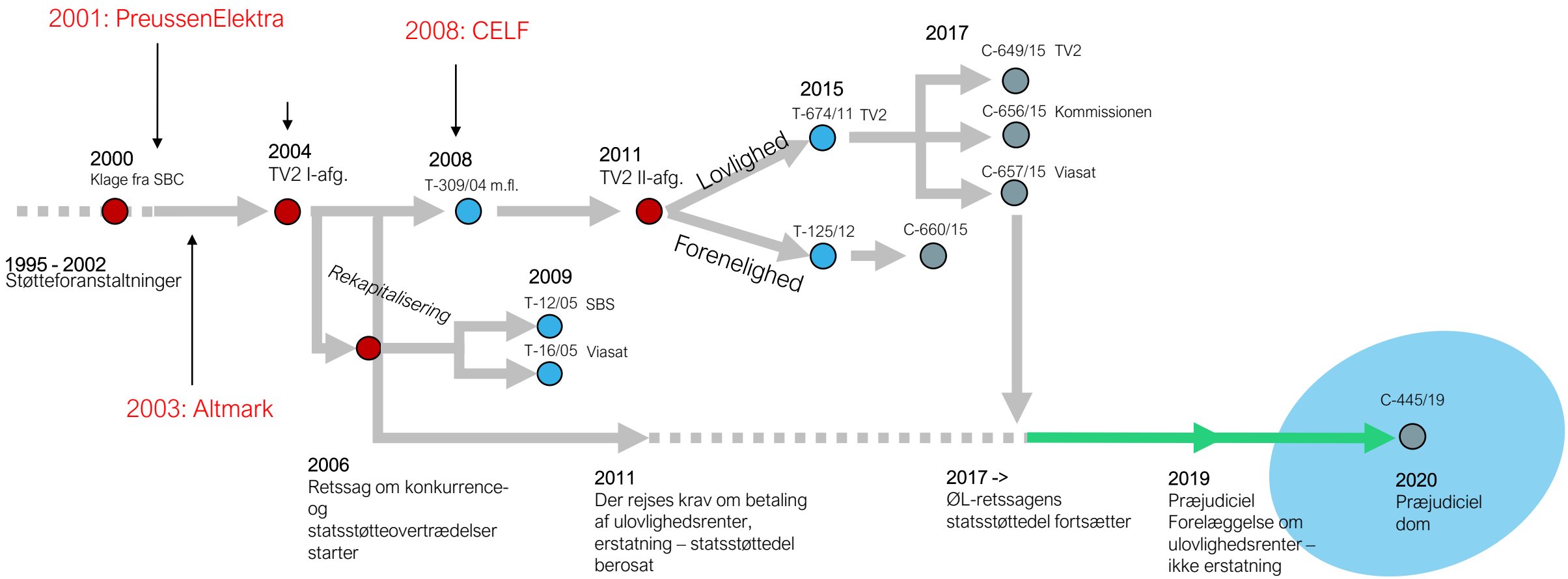

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

C-445/19 VIASAT BROADCASTING UK

- Dommen viser, at der også skal beregnes ulovlighedsrenter af public service-støtte (art. 106(2)).
- Problemet er, at en public service-statsstøtte som TV2's kun har lige præcis den størrelse, der skal til, for at finansiere public service-ydelsen.
  - Hvis en public service-virksomhed samtidig skal betale ulovlighedsrenter efter en godkendelse af ulovlig støtte, vil den enten gå konkurs eller ikke kunne levere sine ydelser.
- Generaladvokaten adresserer dette spørgsmål i pkt. 36-49
  - Det må løses med ny støtte…
- Spørgsmål om forældelse og erstatningssag fortsætter ved ØL…

ANDRE HOT TOPICS I RETSPRAKSIS

- Overblik over praksis siden sidst
- Erfaringer med COVID-19-støtte
- COVID-19 og luftfart
- Kommissionens afgørelse om finansieringen af Femern A/S
- Ulovlighedsrenter og public service – endnu en TV2-dom
- Andre hot topics i retspraksis

ANDRE HOT TOPICS I RETSPRAKSIS

- **Kommissionens bevisbyrde, navnlig om fordelsbegrebet** (C-362/19 P Kommissionen mod Fútbol Club Barcelona, C-160/19 P Milano Kommune, T-778/20 Apple (appel C-465/20 P), T-901/16 Elche Club de Fútbol mod Kommissionen, C-244/18 P Larko)
- **Økonomisk aktivitet** (C-262/18 P Kommissionen mod Dôvera zdravotná poist'ovňa). Stævningen i Femern-sagen.
- **GBER-sagerne fortsætter, i år med SMV vinkel** (C-516/19 NMI Technologietransfer og T-745/17 Kerkosand mod Kommissionen)
- **Forenelighed** (C-594/18 P Østrig mod Kommissionen/Hinkley Point, C-56/18 P Polsk lufthavn). Ryanair-sagerne…
- **Tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, postsektoren** (C-434/19 Poste Italiane, C-431/19 P Inpost, T-316/18 První novinová společnost) – Dom i den danske postsag (T-561/18) kommer 5. maj 2021.

Til det filosofiske hjørne:

- C-425/19 P Kommissionen mod Italien – kan private bankers handlinger tilregnes staten?
- T-8/18 EasyJet Airline mod Kommissionen (appel C-343/20 P), T-716/17 Germanwings, T-607/17 Volotea - er der en fordel, hvilken, og til hvem?

TAK FOR I DAG!

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith har indgået aftale med VISDA, som omfatter billederne i denne præsentation.

Præsentationen og de heri indeholdte billeder er udelukkende til intern brug for modtageren og må ikke videresprede.